

PREMIO XOHANA TORRES

De ensaio e creación audiovisual
sobre a memoria histórica
das mulleres de Galicia

PRAZO DE PRESENTACIÓN
do 8 de marzo ao 31 de decembro
de 2018

COMPOSTELA,
TERRITORIO DAS MULLERES

Este premio encádrase nas medidas que leva a cabo a Concellaría de Igualdade para a consecución dos seus obxectivos básicos, entre os que se atopan: potenciar a presenza e o recoñecemento social das mulleres en todos os ámbitos da sociedade; facer visible as súas diversas achegas ao longo da historia; promover a igualdade efectiva de mulleres e homes; e erradicar as diferentes formas de discriminación e desigualdade que viven a día de hoxe as mulleres.

O Premio Xohana Torres foi instituído pola Concellaría da Muller do Concello de Santiago de Compostela no ano 1993 co obxecto de contribuír ao coñecemento sobre as mulleres que destacaron nalgún eido, tanto na actualidade como no pasado, na vida da nosa comunidade. Nas primeiras dezasete edicións premiáronse os traballos inéditos de investigación referidos a calquera aspecto social, histórico ou humano das mulleres dentro da comunidade galega. Nas edicións correspondentes aos anos 2009 e o 2010, decidiuse abrir o premio ao ensaio, tanto literario como científico, para abarcar diversas disciplinas como a ciencia, a filosofía, a historia, a antropoloxía ou a literatura, tendo como obxectivos e protagonistas as mulleres galegas. Entre o 2011 e o 2015 este premio no foi convocado.

No ano 2016 recuperouse de novo o Premio Xohana Torres, mantendo a esencia pola que se creou, orientándoo á recuperación da memoria histórica das mulleres de Santiago de Compostela.

Ademais de estar dirixido a ensaios literarios ou científicos, ese ano o premio abriuse por primeira vez a traballos audiovisuais que tivesen como finalidade explorar a historia social e política das mulleres compostelás, facer visible as súas experiencias e os diversos roles sociais que estas teñen desempeñado. **No ano 2017 repetíronse as mesmas bases. Nesta nova edición 2018, se ben o premio manterá o mesmo formato, isto é, seguirá tendo dúas modalidades, unha de ensaios literarios ou científicos e outra de traballos audiovisuais, ampliarase a súa finalidade, abarcando a recuperación da memoria histórica das mulleres non só de Santiago de Compostela, senón de toda Galicia.**

Con estes obxectivos, recoñecer, valorar e impulsar todo tipo de traballos científicos, literarios e audiovisuais que recuperen a historia social e política das **mulleres galegas**, convócase o **PREMIO DE ENSAIO E CREACIÓN AUDIOVISUAL XOHANA TORRES**.

Xohana Torres, poeta, dramaturga e novelista, naceu en Santiago de Compostela en 1931. A súa infancia e mocidade transcorreron en Ferrol, onde foi alumna de Ricardo Carvalho Calero, con quen se inicia no coñecemento da literatura galega. Comezou a publicar poemas nas revistas *Aturuxo*, *Vida Gallega* e *Vieiros* e no ano 1958 recibiu o primeiro Premio de Poesía da Asociación de Prensa de Vigo. A súa obra poética mereceu tamén o Premio da Crítica Española (1981).

Como dramaturga é autora das obras *Á outra banda do Iberr* (1965) e *Un hotel de primeira sobre río* (1968), esta última Premio Castelao de Teatro. No ano 1971 publica a novela *Adiós María*, gañadora do Premio de Galicia do Centro Galego de Bos Aires. No ano 1992 foi galardoada co Premio á Creación Feminina, instituído pola Xunta de Galicia. Autora tamén de obras de literatura infantil e tradutora, Xohana Torres obtivo o Premio de Etnografía da Deputación da Coruña polo seu ensaio *San Andrés de Lonxe, mitos e ritos*, e no ano 1972 recibiu o Pedrón de Ouro polo seu continuado labor en prol de Galicia.

Como recoñecemento á súa obra, o 15 de febreiro de 2001 foi proposta polos académicos Salvador García Bodaño, Xosé Luis Méndez Ferrín e Xosé Luís Franco Grande para ocupar a vacante na Real Academia Galega que correspondera ata daquela a don Aquilino Iglesia Alvariño, logo do cal ingresou como académica numeraria o 27 de outubro de 2001 cun discurso titulado “Eu tamén navegar”.

O Premio de Ensaio e Creación Audiovisual Xohana Torres rexerase polas seguintes **BASES**

PRIMEIRA

Os traballos que se presenten ao premio tratarán da participación social e política das mulleres e terán como obxectivo reconstruír a súa memoria histórica. Poderán ser ensaios literarios ou científicos ou pezas audiovisuais e sempre se referirán a mulleres galegas.

SEGUNDA

Poderán concorrer todas as persoas, de xeito individual ou colectivo, que presenten obras inéditas e non premiadas con anterioridade, nunha soa das seguintes modalidades: **ensaio ou creación audiovisual**.

TERCEIRA

▪ **Modalidade ensaio:**

As persoas participantes deberán presentar **por duplicado** un único traballo en soporte dixital, en formato PDF cun tamaño máximo do arquivo de 100 MB presentándose en cada seu DVD ou Pendrive.

Os traballos terán unha extensión mínima de 150 páxinas e máxima de 300 páxinas, a dobre espazo, tamaño da fonte 12, con marxines de 2,5 centímetros, a unha soa cara e numeradas.

As obras, deberán presentarse coa seguinte estrutura: **introdución**, na que se exprese o tema e o obxectivo do ensaio; **desenvolvemento** do tema, coa exposición e a análise deste; **conclusións**, os/as autores/as expresarán as súas ideas sobre o tema; **bibliografía**, coas referencias ás fontes consultadas.

▪ **Modalidade creación audiovisual:**

Os traballos audiovisuais deberán **presentarse por duplicado** e ter unha duración mínima de 15 minutos e aceptarse calquera tipo de expresión artística: flashmob, textos biográficos lidos ante a cámara, videoclips, fotografías, fotomontaxes, curtametraxes etc.

No caso dos traballos audiovisuais, presentaranse en formato DVD, no que se incluírá unha copia do vídeo e un link a unha plataforma de vídeos na cal poder ver a obra (Youtube ou Vimeo).

CUARTA

O prazo de presentación dos traballos comeza o día 8 de marzo e remata o 31 de decembro.

QUINTA

Todas as obras terán que empregar a lingua galega e unha linguaxe non sexista.

SEXTA

Todos os traballos por duplicado presentaranse no Rexistro Xeral do Concello e baixo o sistema de plica. Deste xeito, as obras levarán un pseudónimo e estarán acompañadas dun sobre pechado coa indicación do título da obra e o pseudónimo do/a autor/a en cuxo interior irá unha folla cos datos da

persoa ou persoas participantes (nome e apelidos, enderezo, teléfono de contacto e correo electrónico). Dentro do sobre incluírase tamén unha declaración expresa de que a obra é inédita e non foi premiada ata a data de presentación en ningún outro certame ou premio. As persoas participantes serán responsables da orixinalidade e da titularidade dos seus traballos fronte a calquera reclamación de terceiros, en relación co Premio e coa edición e publicación que das obras se faga.

SÉTIMA

O xurado estará formado polo alcalde/alcaldesa de Santiago ou concelleira/o en que delegue, o/a reitor/ra da Universidade de Santiago de Compostela, ou persoa na que delegue, seis profesores/as desta no ámbito da ciencia política, da filosofía, da historia, da antropoxía ou da literatura e do xornalismo ou comunicación audiovisual. Actuará como secretario/a do xurado, o secretario/a xeral do Concello de Santiago ou funcionaria/o en que delegue.

OITAVA

A composición do xurado publicarase con anterioridade á súa primeira reunión no taboleiro de anuncios e na páxina web do Concello.

NOVENA

A decisión do xurado, que será inapelable, darase a coñecer o día 8 de marzo do ano seguinte á convocatoria nun acto público celebrado para tal efecto na Casa do Concello. As persoas participantes, ou representantes designados para o efecto, deberán asistir, obrigatoriamente, ao antedito acto.

DÉCIMA

Premiaranse dous traballos, un na modalidade de ensaio e outro na modalidade de creación audiovisual. Cada un dos premios estará dotado con **2.500 €** e suxeito ás retencións fiscais que legalmente lle sexan aplicación. As persoas gañadoras recibirán do Concello de Santiago de Compostela estes premios, a conta dos dereitos de edición das obras por parte do Servizo de Publicacións da Universidade de Santiago de Compostela. O Concello de Santiago de Compostela e Universidade de Santiago de Compostela farán a máxima difusión posible dos traballos gañadores en cada unha das modalidades.

A concesión dos premios quedará condicionada á existencia de crédito adecuado e suficiente no momento da resolución da concesión, que terá lugar o 8 de marzo.

DÉCIMO PRIMEIRA

Os orixinais non premiados poderán ser retirados polos seus autores/autoras no Concello de Santiago ata o día 8 de abril seguinte ao acto de entrega do premio. No caso de non ser retirados en dito prazo, o concello procederá a arquivalos.

DÉCIMO SEGUNDA

A participación neste premio supón a aceptación destas bases. O incumprimento dalgunha delas suporá a exclusión do certame.